

Verduurzaming van de betonketen komt in een stroomversnelling

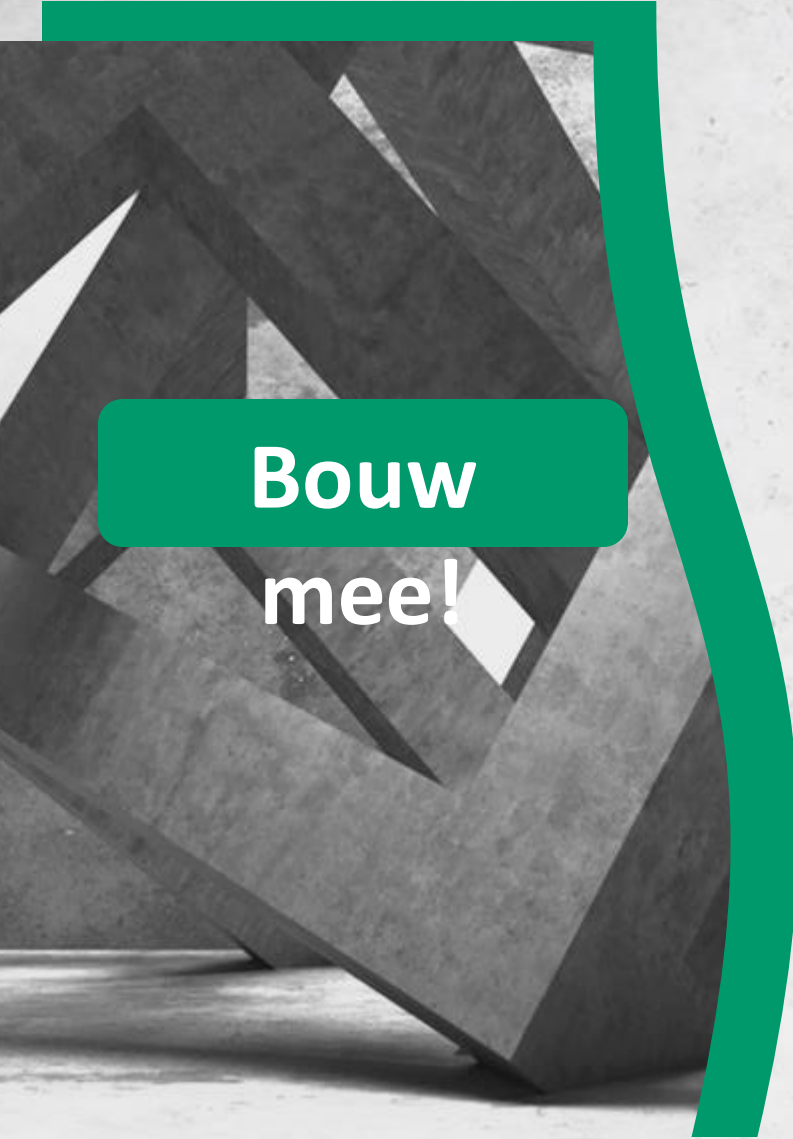
Jacqueline Cramer

voorzitter Betonakkoord

Het Betonakkoord zit in de opschalingsfase

Opbouwfase: Alle instrumenten, roadmaps en aanpak opschaling voorbereid

**Bouw
mee!**

Ambities:

Beton: Het streven in 2030 is tenminste 70% CO₂ reductie maar zo mogelijk klimaatneutraal t.o.v. 1990.

In 2030 wordt 100% van al het beton en staal circulair gesloopt en zo hoogwaardig mogelijk hergebruikt.

Door slim, adaptief en circulair te ontwerpen en bouwen worden zo min mogelijk grondstoffen gebruikt, hergebruik van betonelementen geoptimaliseerd en CO₂ uitstoot gereduceerd.

Opschalingsfase: huidige fase

Belangrijkste knelpunten om op te schalen worden weggenomen

1. Standaarden belemmeren soms de introductie van innovaties

Voorbeeld : Beton Eurocode/EN206 standaard

- Daarom is een proces gestart om als alternatief de beoordelingsmethodiek '**Beton op prestatie**' mogelijk te maken.
- Er is **een werkgroep** ingesteld waarin diverse betrokken partijen vertegenwoordigd zijn, die de handreiking 'Beton op prestatie' voorbereidt **o.l.v. CROW (gereed 2025)**. Vervolgens kan na drie jaar praktijkervaring een gestandaardiseerde methodiek ontwikkeld zijn. Dit proces organiseren de marktpartijen en experts zelf.

2. Gebrek aan gerichte sturing

Oplossing: Invoering van in de tijd steeds scherpere contracteisen

Generieke toepassing van contracteisen is noodzakelijk:

- het biedt een **gelijk speelveld**;
- het creëert **voorspelbaarheid** en **zekerheid** in de markt over toekomstige investeringen;
- het zorgt voor **gezamenlijke opschaling** van reeds beschikbare, **innovatieve technologie**.
- “Als het moet, doen we het”, zegt de betonsector.

Het Betonakkoord heeft samen met het Bouwakkoord Staal de Rijksoverheid (IenW en VRO) verzocht om in de tijd steeds scherpere contracteisen voor beton en staal in te voeren. Bij IenW heeft dit geleid tot het kabinetsbesluit (juni 2024) en Tweede Kamer besluit (december 2024) om deze sturing binnen de Infra wettelijk te verankeren (wetgeving gereed rond 2027). Voor de B&U wordt een vergelijkbaar proces in gang gezet, maar dan op vrijwillige basis via private opdrachtgevers.

Vaststelling van de prestatie-eisen vindt plaats op basis van de koploper-peloton aanpak

De koploper-peloton aanpak houdt in dat de milieuprestaties die de koplopers in de betonsector al kunnen leveren, over **2-3 jaar de contracteisen voor het peloton** zullen zijn. Dit geldt voor CO₂ reductie en circulariteit.

Door de **markt duidelijkheid te geven** over de te verwachten eisen in de komende jaren met een doorkijk naar 2030 kunnen bedrijven zich hierop tijdig voorbereiden.

Elk jaar wordt de MKI met tenminste 7,5% (gemiddeld) aangescherpt. Als de koplopers tot hogere reducties komen, dan wordt dit % hoger.

Innovatieve opdrachtgevers geven koplopers voorrang!

7 grote coalities van innovatieve opdrachtgevers zijn gevormd of in wording die ambitieus maar wel realistisch gaan uitvragen en daarmee innovaties bevorderen.

Elke coalitie richt zich op **een specifieke opgave in de GWW of B&U** en formuleert **gezamenlijk een aantal eenduidige prestatie-eisen** op het gebied van CO₂/MKI, circulariteit (levensduurverlenging, hergebruik beton- en staalelementen, recycling betongranulaat), circulair slopen en/of circulair ontwerpen. Vaak organiseert de coalitie een **marktconsultatie** om een check te hebben op de uit te vragen eisen. Daarna wordt **een tender** uitgeschreven voor marktpartijen. **Succesvolle resultaten** worden de basis voor de contracteisen van het peloton.

± 7 coalities van opdrachtgevers: stand van zaken

Gestart

- 1. Toepassing van CO₂ arm beton in de woning- en utiliteitsbouw:** groep private opdrachtgevers, ontwikkelaars en beleggers (BAM, Heijmans, TBI, Dura Vermeer, RVB, BPD, RVB, Achmea)
- 2. Duurzame bruggen en viaducten:** Provincie Gelderland, Provincie Noord-Holland, Provincie Utrecht, Provincie Zeeland en Rijkswaterstaat (nieuwbouw en levensduurverlenging/hergebruik).
- 3. Verduurzaming van bestrating:** Amersfoort, Amsterdam, Eindhoven, Den Haag en Zwolle.

Coalities van opdrachtgevers: in opstartfase

4. Circulaire sloop, recycling en hergebruik van publieke kunstwerken/gebouwen:

Den Haag, Leiden, Rotterdam en aantal gemeenten in Duin- en Bollenstreek, provincie Zuid-Holland en C2CA (recycler) bouwen samen het ecosysteem(voorjaar 2025)

5. Opschaling levensduurverlenging, 1 op 1 hergebruik van constructieve betonelementen en recycling van beton en staal in de utiliteitsbouw:

Rijksvastgoedbedrijf, Universiteit Utrecht en mogelijk andere universitaire partners (voorjaar 2025)

6. Toepassing van CO₂ arme, circulaire materialen in de grote woningbouw locatie Merwede-Kanaalzone (nieuwbouw start eerste fase: voorjaar 2025)

Nog toe te voegen

7. CO₂ arme en IT gedreven (re-circulaire) woning- en utiliteitsbouw (gegadigden?)

Indicatieve MKI- en circulariteitseisen 2025 en 2026 voor beton

Impact 2025		
Milieuklasse	kg CO2/m3	kg CO2/m3
X0	98	133
XC1	110	148
XC2	118	158
XC3/XD1	125	168
XC4/XS1/XD2	137	183
XS2/XS3/XD3	151	201

Impact 2026		
Milieuklasse	kg CO2/m3	kg CO2/m3
X0	92	124
XC1	103	138
XC2	110	147
XC3/XD1	117	157
XC4/XS1/XD2	128	171
XS2/XS3/XD3	141	188

Indicatieve circulariteitseisen voor beton

- Volgorde prioriteit: circulair ontwerpen, levensduurverlenging, hergebruik en dan recycling.
- Circulair slopen: notitie tot verplicht stellen voor gespecificeerde betonelementen, opgesteld door Betonakkoord, Betonhuis, Bouwakkoord Staal, VERAS en Cirkelstad en ingediend in het kader van de consultatieronde Circulair Materialen Plan.
- Richtlijn voor circulair ontwerpen Het Nieuwe Normaal, geïnitieerd door Cirkelstad is door Betonakkoord onderschreven in combinatie met Bouwwaardenmodel als denkkader.

Samenwerking met Het Nieuwe Normaal (ketenoverstijgende activiteit)

Het Nieuwe Normaal		Betonakkoord & Bouwakkoord Staal	
Thema	Indicator	MKI-eisen (materiaalniveau)	Circulariteitseisen (objectniveau)
Milieu-impact	Milieu-impact (MPG)		
	Materiaalgebonden CO ₂ -uitstoot		
	Materiaalgebonden CO ₂ -opslag		
Materiaalgebruik	Herkomst materialen		
	Gezonde materialen		
	Omgang restmateriaal bouw		
Waardebehoud	Adaptief vermogen		
	Losmaakbaarheid		
	Hergebruikpotentie		

3. Overige randvoorwaarden

Onafhankelijke Commissie Duurzame Betonketen

Deze commissie wordt in 2025 door IenW ingesteld om de koploper-peloton aanpak deskundig en onafhankelijk te begeleiden. Zij baseert zich op de resultaten van de koplopers, input van Betonhuis en andere bronnen. De leden zijn (voorlopig):

Jeannette van den Bos	RWS GPO
Sebastiaan van Hellenberg Hubar	IMd
Jurgen Hielema	RVB
Ulbert Hofstra	SGS Intron
Niki Loonen	TBI
Michaël Menting	Dura Vermeer
Rob Vergoossen	RHDHV
Nick Vervoort	Heijmans
Alfons van Woensel (a.i.)	Betonhuis

**Betonakkoord gaat
versnellen.**

Sluit je aan!

